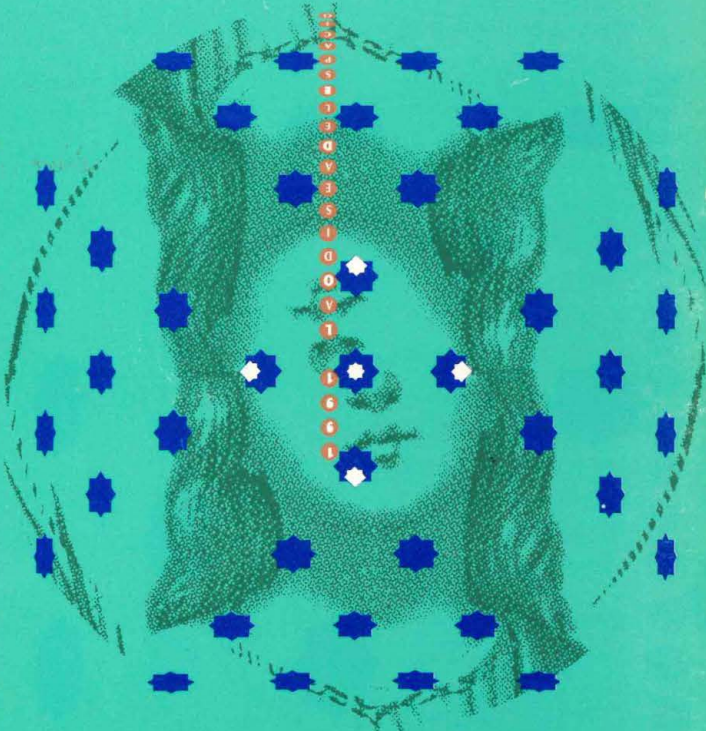

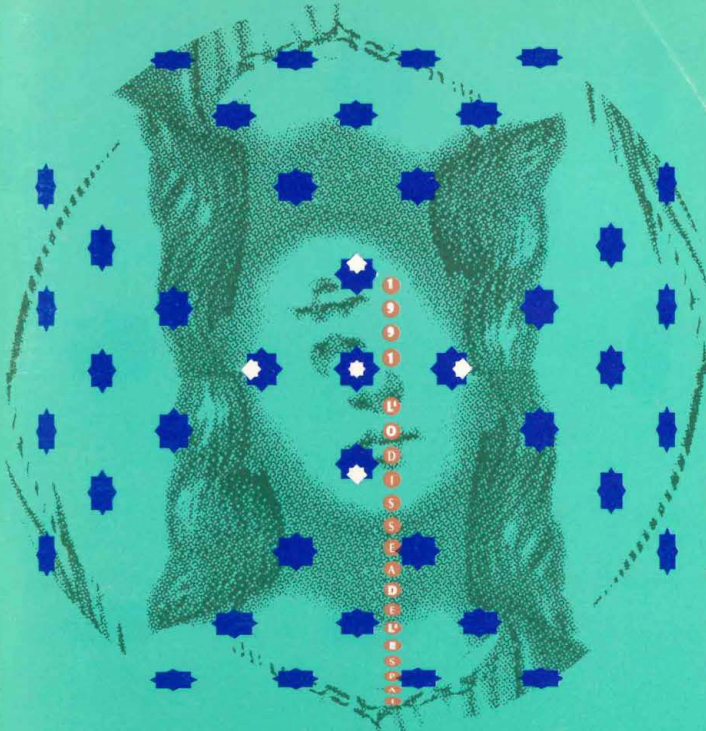
sobre la INTERVENCIÓN en el PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO

del 12 de octubre al 15 de noviembre

CURSILLO

del 12 de octubre al 15 de noviembre

del 12 de octubre al 15 de noviembre

CURSET

sobre la INTERVENCIÓ en el PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

del 12 de octubre al 15 de novembre

1
9
9
1

L'
O
D
I
S
S
E
A
D
E
L'
E
S
P
A
I

XIV CURSET

COMISSIÓ DE DEFENSA DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC. DEMARCATIÓ DE BARCELONA

sobre la INTERVENCIÓ en el PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

DEL COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA. BARCELONA, DEL 12 AL 15 DE DESEMBRE DE 1991

...transmetre l'espai com aspecte fonamental de l'essència arquitectònica d'un monument, pot arribar a ser un dels objectius irrenunciables d'una restauració entesa com l'estricta conservació o recuperació documental d'una arquitectura històrica, una restauració que garanteixi que la transmissió de l'obra monumental es faci —com diu la Carta de Venècia— *amb tota la riquesa de la seva autenticitat.*

Antoni González

(del treball, «La restauració, a les portes del segle XXI»)

COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA

GENERALITAT DE CATALUNYA

Diputació de Barcelona

Ajuntament de Barcelona

DIJOUS, 12

RECEPCIÓ

16,00 h. Lliurament de credencials i material.

SESSIÓ D'OBERTURA

17,00 h. **Presentació**

Salutació i normes de funcionament.
Introducció al programa

La recuperació de la cultura de la restauració

Sessió introductòria que preten contextualitzar la reflexió sobre les actuacions en el patrimoni a la llum del que va ser i és la restauració monumental, una història paradoxalment poc —o insuficientment— coneguda pels professionals que intervenen en l'arquitectura històrica.

17,30 h. **Restauració a Espanya: 1840-1978**

18,30 h. **Restauració a Espanya: 1979-1990**

VISITA NOCTURNA

20,30 h. **Monestir de Pedralbes**

Visita a la zona del monestir (antic dormitori i antic palau de la reina Elisenda), remodelada com a sales d'exposició de la col·lecció Thyssen.

21,15 h. Al mateix monestir, refrigeri ofert per la Demarcació de Barcelona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.

Antoni González, Director del Curset.

Pedro Navascués, Historiador. Catedràtic de l'Escola d'Arquitectura de Madrid.

Javier Rivera, Historiador. Professor de l'Escola d'Arquitectura de Valladolid.

J.M. Julià i Capdevila, Arquitecte. Co-director de les obres.

I també: • Exposición y venta de publicaciones especializadas

DIVENDRES, 13

SESSIÓ INFORMATIVA

Obres de restauració acabades els dos darrers anys, promogudes per l'Administració i, en el cas de Catalunya, també pels particulars.

10,00 h. **Obres recents a Catalunya**

Pausa-cafè 11,00 h.

11,30 h. **Comunidad de Madrid**

12,30 h. **Generalitat Valenciana**

L'ODISSEA DE L'ESPAI SESSIÓ I: L'ANÀLISI HISTÒRICA

L'espai original com a model

16,30 h. **L'odissea de l'espai**

Conferència d'introducció conceptual a la sessió amb exemples d'obres pròpies realitzades a Sevilla.

17,30 h. **La basílica del monestir de Montserrat**

L'anàlisi de l'evolució de l'edifici ha permès descobrir l'espai renaixentista original en el que la llum té un protagonisme fins ara desconegut.

Pausa-cafè 18,30 h.

Francisco Javier Asarta, Arquitecte. Vocal de la Comissió Territorial de Barcelona del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

Javier Gutiérrez Marcos, Arquitecte. Director del Centro Regional de Conservación y Restauración del Patrimonio Histórico Inmueble de la Comunidad de Madrid

Julià Esteban Chaparría, Arquitecte. Cap del Servei del Patrimoni Arquitectònic de la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana.

Alfonso Jiménez, Arquitecte. Catedràtic de l'Escola d'Arquitectura de Sevilla.

Arcadi Pla i Masmiquel, Arquitecte. Autor del projecte i director de les obres de restauració.

DIVENDRES, 13

La segona part d'aquesta primera sessió preten promoure un diàleg sobre els límits de la validesa de la recuperació de l'espai genuí del monument quan per aconseguir-lo cal sacrificar o alterar aportacions d'èpoques posteriors.

19,00 h. **Superposicions en l'arquitectura valenciana**

20,00 h. **Actuació a l'església de Sant Pere de Xàtiva**

Edifici concebut dins la tipologia tradicional del gòtic valencià i transformat en època barroca, l'espai genuí del qual ha estat recuperat.

21,00 h. **Col.loqui**

ACTE PARAL·LEL

21,30 h. Presentació del

I CONGRESO
INTERNACIONAL
SOBRE
REHABILITACIÓN
DEL PATRIMONIO
ARQUITECTÓNICO
Y EDIFICACIÓN

Joaquín Bérchez, Historiador. Profesor de la Universitat de València.

Vicent Torregrossa i Ricardo Sicluna, Arquitectes. Autors del projecte i directors de la restauració.

J. Bérchez, J. Esteban, A. González, P. Navascués, A. Pla, R. Sicluna, V. Torregrossa. Moderador, Alfonso Jiménez.

DISSABTE, 14

L'ODISSEA DE L'ESPAI
SESSIÓ II: L'ANÀLISI
ARQUITECTÒNICA

Els usos i les preexistències formals

10,00 h. **La restauració del convent de les Mares Carmelites de Sant Sebastià**

L'aprofitament de les golfes de l'església per situar les cel·les noves permet un diàleg espacial i formal entre el vell i el nou, on la "referència a models culturals tradicionals no impideix que el seu tractament reflecteixi una adequació a la modernitat"

Pausa-cafè 11,00 h.

11,30 h. **Reconstrucció de la capella de San Isidro de l'església de San Andrés de Madrid**

La minuciosa reconstrucció d'aquesta capella barroca del segle XVII, fonamentada en un excel·lent treball d'anàlisi gràfica, ens confirma la decisiva importància del detall i el cromatisme originals en un procés de recuperació formal i espacial.

12,30 h. **Tot recordant Brandi i Machín (a propòsit de la transformació a finals del segle XX de la capella del Santíssim de Sant Miquel de Cardona, Europa)**

Ben diferent que en el cas anterior, en el cas d'aquesta petita capella barroca només l'espai —com a realitat geomètrica intemporal— i alguns significats simbòlics permaneixen després de la seva transformació.

13,30 h. **Col·loqui**

José Ignacio Linazasoro, Arquitecte. Autor del projecte i director de la restauració.

Javier Vellés, Arquitecte. Director, amb María Casariego i Fabriciano Posada, de la restauració.

Antoni González, Arquitecte. Cap del servei del Patrimoni Arquitectònic de la Diputació de Barcelona, i autor de la restauració.

J. Vellés, A. González, J. Gutiérrez, J.I. Linazasoro, J. Rivera,
Moderador: **A. Pla**.

DISSABTE, 14

L'ODISSEA DE L'ESPAI SESSIÓ III: L'ANÀLISI ESTRUCTURAL

La materialitat del monument

Conèixer el comportament estàtic d'un edifici monumental, o, per exemple, la seva vulnerabilitat a l'acció sísmica, són aspectes dels estudis previs tan importants com les anàlisis històriques o les formals. L'anàlisi de la realitat física del monument abans de la redacció del projecte de restauració ajuda a garantir l'eficàcia i, sovint, a estalviar recursos econòmics i formals.

16,30 h. Introducció

Conferència introductòria a la sessió amb exemples d'obres pròpies (Palazzo Ducale de Genova, Colosseo i Palazzo Altemps de Roma).

17,30 h. El comportament de la cripta de la Colònia Güell

Conclusions dels estudis combinats sobre el mapa fisuratiu, la simulació numèrica per elements finits del comportament estructural i l'anàlisi mineralògica per difracció de la genial estructura creada per Antoni Gaudí.

Pausa-cafè 18,30 h.

19,00 h. Les grans structures d'Istanbul avec les dômes d'importance majeure (dépuis la Sainte Sophie aux grandes mosquées de Sinan)

Anàlisi estructural prèvia als treballs de restauració

20,00 h. Col.loqui

SESSIÓ DE CLAUSURA

21,00 h. Acte de Clausura

Paraules de comiat. Lliurament de diplomes i repartiment de publicacions.

Giorgio Croci, Enginyer. Professor titular del Departament d'Enginyeria Estructural de la Universitat "La Sapienza" de Roma.

Albert Casals, José L. González, Doctors arquitectes; **Pere Roca**, Doctor enginyer; Professors de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Erhan Karaesmen, Enginyer. Professor de la Universitat d'Ànkara (Turquia).

A. Casals, A. González, J.L. González, P. Navascués, E. Karaesmen, J. Rivera, P. Roca. Moderador: **Giorgio Croci**.

col·laboradores en el curset.

DIUMENGE, 15

VISITA

I. Restauracions recents

12,00 h. **Palau Nacional de Montjuïc**

La sala central del gran palau de l'Exposició de 1929, seu del Museu d'Art de Catalunya, és l'espai cobert més gran de l'arquitectura catalana en curs de restauració.

II. Arquitectura Olímpica

(Completant la visita iniciada el 1990 a l'Anella Olímpica de Montjuïc)

12,00 h. **Piscines Picornell**

13,00 h. **INEF** (Ricardo Bofill)

Enric Steegman, Arquitecte. Director executiu de les obres.

Francesc Fernández, Moisés Gallego, Arquitectes. Autors del projecte i directors de l'obra.

XIV CURSET sobre la INTERVENCIÓ en el PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

Totes les conferències se celebraran a la sala d'actes del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Plaça Nova, 5 Barcelona.

Com cada any, el Curset és obert a tota mena de professionals i estudiants (de l'arquitectura, la construcció, l'enginyeria, la restauració, la història, l'arqueologia) i a totes les persones interessades en la intervenció en el patrimoni monumental.

El nombre de places disponibles és limitat.

Els inscrits que assisteixin a les sessions rebran un Diploma acreditatiu. Qui ho demani rebrà un certificat fent constar que el Curset té una durada superior a les vint hores lectives.

Organitza:

Comissió de Defensa del Patrimoni Arquitectònic.

Demarcació de Barcelona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.

Secretària: Margarita Galceran i Vila, arquitecta.

Director del Curset: Antoni González, arquitecte.

Han col·laborat en l'organització:

Francisco J. Asarta, arqte.

Francesc Balañá, arqte.

Lluís Cuspinera, arqte.

Joaquim Font, arqte.

Manuel Gimeno, arqte.

Raquel Lacuesta, hist. art

Pere de Manuel, hist. art.

Secretaria: Isabel Roig

Disseny gràfic: Julià Espinàs

Informació: Sra. Isabel Roig. **Secretaria de Comissions Professionals. Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Demarcació de Barcelona**

Plaça Nova, 5 08002 Barcelona.

Telèfon (93) 301 50 00 ext. 255; fax (93) 412 39 64

XIV CURSILLO sobre la INTERVENCIÓN en el PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO

Todas las conferencias se celebraran en la sala de actos del Colegio de Arquitectos de Catalunya. Plaza Nova, 5 Barcelona.

Como cada año, el cursillo está abierto a profesionales y

estudiantes (de la arquitectura, la construcción, la ingeniería, la

restauración, la historia, la arqueología) y a cuantas personas

tenham interés en la intervención en el patrimonio monumental.

El número de plazas disponibles es limitado.

Los inscritos que asistan a las sesiones recibirán un diploma

acreditativo. Quien lo solicite recibirá un certificado en el que se

hará constar que el Cursillo tiene una duración superior a las veinte

horas lectivas.

Organiza:
Comisión de Defensa del Patrimonio Arquitectónico.
Demarcación de Barcelona del Colegio de Arquitectos de Catalunya.

Secretaria: Margarita Galceran i Vila, arquitecta.

Director del Cursillo: Antoni González, arquitecto.

Han colaborado en la organización:

Francisco J. Asarta, arqte.

Francesc Balañá, arqte.

Lluís Cuspinera, arqte.

Joaquim Font, arqte.

Manuel Gimeno, arqte.

Raquel Lacuesta, hist. art.

Pere de Manuel, hist. art.

Secretaria: Isabel Roig

Diseño gráfico: Julià Espinàs

Información: Sra. Isabel Roig. **Secretaría de Comisiones Profesionales. Colegio de Arquitectos de Catalunya.**

Demarcación de Barcelona

Plaça Nova, 5 08002 Barcelona.

(teléfono (93) 301 50 00, ext. 255; fax (93) 412 39 64).